

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 479. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708760178160/facsimile.pdf> (tilgået 14. juni 2021)

Anvendt udgave: Forskrevet

Gerhard anbefalede sig. Han skulde spise sammen med en Ven – sagde han.

IV

Gerhard gik gennem Byen. Han kunde ikke komme bort fra det Blik, som var vekslet mellem de To. Det vedblev at sysselsætte ham: Akurat som om de var ifærd med at forbløde sig begge – af Vunder, som de tilføjer hinanden – og som Samfundet, Omgivelserne, hjælper til at udvide – og dog tilhører de hinanden, elsker hinanden – hun ildner hans svigtende Energi – han blødgør og bøjer Metallet i hende og saa forbløder de sig begge – men de er lykkelige; – Hoben, Skraalet, Støvet, Snavset kan ikke trænge op til deres Højde, den »ideale« Kærlighed – i hvis Ensomhed saa mange Taarer fældes, saa meget Hjærteblod rinder!

Og Gerhard tænkte sig Redaktør Bentzen i Ensomheden – den frygtede Pen, det sarkastiske Smil, den drømmende Ironi og denne modige, ærekære og kloge Mand fælder Taarer i Ensomheden og hans Hjærteblod siver – og Støvet og Snavset hvirvles op imod ham – og hans Pen bliver dobbelt frygtet, hans Ironi fortærer som en jævnt fremskridende Brand – fortæret som han selv er.

Her – i dette lille Land – den snevre Hovedstad! tænkte Gerhard.

Hans Tanker paa Bentzen og Harriet Palm overskyggede ganske Anna Funch og Overgaard. De blev ligesom subalterne – de to sidste

Tænk om Anna Funch og jeg var kommen til at tilhøre hinanden! Ja for det er dog en saa frygtelig Tilfældighed den, der bestemmer Menneskenes Forhold. Eller er der intet tilfældigt? Sæt jeg den Dag havde truffet Anna Funch hjemme – og ikke Annet-

te hvilke Skuffelser for os begge alligevel! værre maaske end for Annette og mig – hvor galt det saa blev!

Nej, han *vilde* ikke tænke paa dette. Og saa var det dog, som om hver Sten, hver Flise – hver udspændt Markise, der kastede sin Skygge over disse glodende Fliser – hvert Gadehjørne – hvert Kræmmerskilt talte til ham i denne snevre By – talte ham mindende til.

Hvor var nu det »friske, kommercielle Pust« igennem denne By? Den laa dér, bagt af Solen gennem hele sit næsten uddode »Strog«, sendende Røg og Stank imod ham fra hver i den bugtede Færdselsaare udmundende Gade og Gyde. Den halve By maatte man vandre igennem for at finde én arkitektonisk Façade – paa et Torv med svage Rester af et lokalt Folkeliv – og denne Façade laa ligeoverfor de gabende Ruiner af et Slot, som ingen syntes at have Hast med at genopbygge, som maaske *skulde* ligge hen i en symbolsk Ruin. Kun Hundene var der lidt Liv i endnu – sparsomt nok: – i Menneskene intet; Menneskene, som var begyndt at forfølge de Firbenede, der ikke turde være de gamle glade Hunde mere.

Og paa engang syntes Gerhard, at han ikke gik i Hovedstaden men i den lille Kobstad, som han nylig havde forladt og at det ikke var en solhed Augustefermiddag, men at det var Nat, en lys Nat, hvor ingen Mennesker færdedes paa Gader og Torve – hvor alt Liv og Samkvem stod stille, medens alligevel Vogne kørte ham forbi – Vogne med Skygger af Mennesker, de afdøde gamle »glade« Københavnerne. Og disse Menneskeskygger var klædt i de foregaaende Generationers Dragter – saaledes som de passede for den lille snevre, gemytlige By bag dens Volde og Glacier – Herterne i højkravede, langskodede Frakker, dinglede Signeter fra Vestelommen – Damerne i Kysehatte, korte Kjoleliv, højt opbundet Bryst

Gerhard standsede; hans Hoved svimlede, hans Nakke smærtede ham. Er det et Solstik? tænkte han. Begynder Nerverne nu for Alvor at nedlægge Arbejdet? Ja ja, jeg har budt dem meget i dette halve Aar – arbejdet som en Dampmaskine i denne Sommer – og tænkt endnu mere. Jeg maa have Fred, Hvile, Skygge omkring mig aa, jeg maa, jeg maa tale med et Menneske –

føle et sympathetisk Væsens Nærværelse – eller jeg bliver syg, sindssyg i dette mennesketomme Øde

Et arrigt »Vaskov« skræmmede ham og bragte ham til Besindelse. Han sprang op paa den Omnibus, der nær havde kørt ham over, og rullede ad Frederiksberg til.

Han saa' og hørte intet undervejs. Det var tilfældigt at han havde valgt denne Vogn, men ikke tilfældigt at han nu søgte ind i den gamle Park, der bød paa Fred, Hvile, Skygge – ikke blot for ham men for de mange, Voksne og Børn, ensomme Vandrere, støjende Klynger, fortrolige Par.

Saa ofte han havde gaaet her – og hans Morgen eller Aftenture havde i de forløbne Aar tidt ført ham herind – bestandig var Indtrykket vendt fornyet tilbage, den afdæmpede, løftende og vemodige Følelse af at spasere ind i en Tid, der ikke kan og vel heller ikke skal kaldes tillive igen – men som dog er der i vor Bevidsthed, mild-glad, frodig, hyggelig og fredsæl – op imod Aarhundredslutningens Hastværk og Hærværk, Kiv og Konkurrence – vort Aandslivs Guldalderidyl op imod fin de siecle.

Han passerede de to halvrunde Bænke – »Saksen« – hvor man mønstrer og mønstres; med et lille ærbødigt Nik hilste han paa sin gamle Kending, den slanke, stramme, barhovedede Mand dér paa Granitpedestalen; og da han havde overvundet det første Syn af den nedtrampede Plæne med Smørrebrødspapirer, tumlende Børn og Barnepiger – saa strøg han Hatten af Hovedet og lod de støvtunge Træers Skygger svale sig, medens han paa maa og faa slentrede henad de bugtede Gange langs de krummede Kanaler. Og han hilste paa Svanerne – og tænkte paa Ulf's »Svanen snehvid med sin Slangehals«; og han saa', ligesom gennem et Slør af Barnetanker, paa den kinesiske Thepavillon med de dejlige uhyre Drager; og han kom atter ud i Solen, Eftermiddagssolen, som glødede over Slotterrassen, dér borte over Plænen, og som med sit varme Kys kastede Glans og Liv over det øde, grimme Slots Façade; og atter ind i Skyggen, op over en lille Høj, hvor han modte en af disse ensomme Vandrere i langskodet kaffebrun Frakke og graa Hat – saadan en »gammel Elsker«, der tridser af